

Wprowadzenie do dramaterapii z elementami dramy kreatywnej - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Wprowadzenie do dramaterapii z elementami dramy kreatywnej
Kod przedmiotu	03.9-WP-ARTEP-WDEDK
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Arteterapia
Profil	praktyczny
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2021/2022

Informacje o przedmiocie	
Semestr	2
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Anita Stefańska

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Laboratorium	60	4	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Poznanie istoty dramaterapii oraz jej powiązań z innymi systemami terapeutycznymi zwłaszcza z psychoterapią. Opanowanie systemu podstawowych struktur sesji dramaterapeutycznych oraz zrozumienie źródeł wiodących konwencji oddziaływań stosowanych w dramaterapeutycznych projektach. Wskazanie użyteczności oddziaływań dramaterapeutycznych w terapii zorientowanej psychoedukacyjnie i klinicznie. Zapoznanie z zastosowaniem kluczowych kompetencji dramaterapeutycznych w pracy z różnymi, wybranymi grupami uczestników/ klientów. Wdrażanie w przygotowanie i zaprezentowanie programu (projektu) dramaterapeutycznego dla określonej grupy klientów, zgodnie z przyjętą w modelu kreatywno – ekspresyjnym konwencją .

Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu wprowadzenia do psychologii rozwojowej i wychowawczej

Zakres tematyczny

Podstawy teoretyczne dramaterapii: drama kreatywna. Spontaniczna zabawa jako istota terapii. Terapia dramatyczna a procesy dramatyczne (gry, improwizacje, opowiadanie historii, odgrywanie ról). Dramaterapia a psychoterapia. Klienci dramaterapii. Cele i ich specyfika w różnych podejściach w dramaterapii. Modele dramaterapii, model oparty na psychologii rozwojowej dziecka, model kreatywny / ekspresyjny, model zadaniowy. Kluczowe kompetencje dramaterapeutyczne. Dramaterapia a rytuał i archetypy. Orientacja na kierunki psychoterapeutyczne. Taksonomia dramaterapeutycznych ról- metoda roli, granie a odgrywanie roli, modelowanie społeczne. Typy ról poznawcze, afektywne, duchowe, estetyczne, społeczno-kulturowe Kreatywność grupowa jako metoda pracy. Struktura procesu dramaterapeutycznego i jej znaczenie dla przepracowania różnego rodzaju uczuć klienta. Etapy procesu terapeutycznego. Rodzaje preferencji w dramaterapii:. praca fikcyjna praca (drama, improwizacja, odgrywanie ról, socjodrama, rozwojowe transformacje, rytuały, maski, lalki i niektóre rodzaje przedstawień oraz praca nie- fikcyjna (Psychodrama, Playback Theatre, Theatre of the Oppressed, Ethnodrama i performance autobiograficzny). Techniki drama terapii: wprowadzające, kontynuujące, zamykania sesji i kończące proces terapeutyczny. Tematy projektów terapeutycznych. Konwencje używane w dramaterapeutycznych projektach. Strukturyzowane projekty terapeutyczne.

Metody kształcenia

metoda projektowa, metoda warsztatowa, praca z tekstem, dyskusja problemowa

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Przestrzega zasad etycznych w diagnozowaniu i ocenianiu uczestników działań dramaterapeutycznych.	K_K07	aktywność w trakcie zajęć	Laboratorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu kreatywnej dramy, teorii psychologii rozwojowej, wychowawczej oraz terapii humanistycznej i teatralnych teorii gry do opisu i interpretacji faktów, zjawisk, problemów uczestników w procesie kreatywno – rozwojowej dramaterapii: Potrafi oszacować problemy, słabości jak i mocne stron potencjalnych klientów. Umie zastosować adekwatnie do celu terapii techniki drama terapeutyczne. Pracuje z bajką i mitem, posługuje się metodą M.Lahada do oceny postępów klienta w terapii. Stosuje metafory i symbole, elementy paradygmatu EPR oraz spontaniczną zabawę w pracy z klientem. Potrafi oszacować przydatność terapeutycznego procesu i rozwijać określone kompetencje dramaterapeutyczne w ustrukturyзовanych projektach. Potrafi opracować program dramaterapii w post- strukturalnym paradygmacie ja i refleksyjnie go monitorować.	• K_U10 • K_U11 • K_U19	• Prezentacja autorskiego programu dramaterapii w modelu kreatywno-ekspresyjnym	• Laboratorium

Zna podstawowe pojęcia, zagadnienia, główne koncepcje i podejścia w dramaterapii oraz ich przemiany; wskazuje związki dramaterapii z różnymi naukami, w tym psychologią. Rozumie wielokontekstowość i złożony charakter procesu dramaterapii Zna istotę i cel oddziaływań i rozwiązań w dramaterapii w odniesieniu do konkretnej grupy klientów w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, zaburzeniami rozwojowymi, emocjonalnymi czy społecznymi.	• K_W06	• aktywność w trakcie zajęć • Prezentacja ustna	• Laboratorium
--	---	--	--

Warunki zaliczenia

Aktywność studenta na zajęciach – wypowiedź ustne studenta z zakresu zagadnień, i problemów przewidzianych w programie przedmiotu (metody kształcenia: praca w grupach, z tekstem i dyskusja problemowa)

narzędzie weryfikacji: przygotowane, adekwatnie do danego tematu zajęć zagadnienia problemowe; przykładowe problemy dyskutowane na zajęciach podejmujących kwestie celu oddziaływań i rodzaju rozwiązań użytych w dramaterapii w odniesieniu do konkretnej grupy klientów:

- walory metod teatralnych użytych w modelu kreatywno ekspresyjnym-
- znaczenie podstawowych procesów terapeutycznych w klinicznym aspekcie pracy terapeutycznej
- możliwe pola/zakresy współpracy dramaterapeuty w systemie wspomagania rozwoju i profilaktyki szeroko pojętego zdrowia
- przykłady dobrych praktyk oraz działań i metod dramaterapeutycznych z kultury amerykańskiej i angielskiej

Skala ocen za prezentację ustną: ndst (0 pkt.), dostateczny (3,0 pkt.), dostateczny plus (3,5 pkt.), dobry (4,0 pkt.), dobry plus (4,5 pkt.), bardzo dobry (5,0 pkt.);

Prezentacja autorskiego programu dramaterapii – opracowanie i prezentacja w czasie ćwiczeń zagadnień, problemów przewidzianych w programie przedmiotu w formie opisu autorskiego programu dramaterapii (metody projektowe, warsztatowe, dyskusja problemowa). Ocenie podlega:

- uzasadnienie celu programu, logika i oryginalność własnej interpretacji
- opracowanie struktury sesji dla wybranego problemu/zagadnienia
- trafność zaproponowanych działań i rozwiązań praktycznych w odniesieniu do celu interwencji
- opis celowości proponowanych środków wyrazu
- propozycja metody ewaluacji prezentowanego programu
- stopień samodzielności wygłaszania przygotowanej prezentacji /pokazu (dopuszczalne korzystanie z opracowanej struktury)

narzędzie weryfikacji: ocena merytorycznego i metodycznego opracowania projektu dramaterapeutycznego dla konkretnej grupy odbiorców(cy) .

Skala ocen : ndst (0 pkt.), dostateczny (3,0 pkt.), dostateczny plus (3,5 pkt.), dobry (4,0 pkt.), dobry plus (4,5 pkt.), bardzo dobry (5,0 pkt.);

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen z aktywności na zajęciach.

Ocena końcowa to średnia arytmetyczna ocen uwzględniająca ocenę za aktywność na zajęciach oraz ocenę za opracowanie i prezentację programu dramaterapii dla wybranego problemu klienta.

Literatura podstawowa

1. A.Bieleńska (2002): Teatr, który leczy. – Kraków: Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego.
2. P.Barker, (2000), Metafory w psychoterapii , Gdańsk: GWP.
3. M. Nowakowska (2006) Dramaterapia i gra *Czasopismo Psychologiczne, Tom 12, Nr 1, s.7–24*
4. D.W. Winnicott, (2011) Zabawa a rzeczywistość, Gdańsk: Wydawnictwo Imago
5. Johnson, D. (1991). The theory and technique of transformations in drama therapy. *The International Journal of Arts in Psychotherapy*, 18, 285–300.
6. K. Pankowska (2013) **Drama : konteksty teoretyczne**, Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego
7. Boal,(2014), Gry dla aktorów i nieaktorów, Warszawa: Wydawnictwo Cyklady

Literatura uzupełniająca

1. D. Johnson, (1985). Expressive group therapy with the elderly: a drama therapy approach. *International Journal of Group Psychotherapy*, 1,s..109–127.
2. Arteterapia. (2015, 2016) : Teoria (tom I.), Praktyka (tom II), Projekty (tom III). Red. Bartosz Łoza, Aleksandra Chmielnicka – Plaskota, Warszawa :Difin.
3. K.Pankowska(1984), **Funkcje dramy na gruncie psychiatrii, psychologii i pedagogiki** , *Kwartalnik Pedagogiczny* Nr 3 , s.128-138
4. M. Wiszniewski (2013) Jerzy Grotowski jako pierwszy pionier terapii ekspresji , *Arteterapia*. nr 4, s. 18-26

5. A.Szymanowska (2016) Znaczenie teatru fizycznego w dramaterapii w kontekście pracy z mitem , – *ALBO albo Edukacja i terapia kreatywna*,nr 2.

Nowe, aktualne publikacje wskazane przez prowadzącą oraz wyszukane samodzielnie przez studentów

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Anita Famuła-Jurczak, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 20-04-2021 20:04)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ